

Министерство за животна средина и просторно планирање

Писмо за намери за спроведување на проект

„Подготовка на потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Пелагониски, Југозападен, Вардарски и Скопски регион“

Скопски регион

Скопје, март 2017 година

Содржина

1. Информации за инвеститорот	1
2. Карактеристики на проектот.....	1
2.1 Категорија на која припаѓа предложениот проект	1
2.2 Опис на проектот	1
3. Локација на проектот	6
3.1 Местоположба на инсталациите за интегриран систем за централно управување со цврст отпад во депонијата Дрисла.....	6
4. Влијанија.....	9
4.1. Вовед	9
4.2. Влијанија во фазата на изградба.....	10
4.3. Влијанија во фазата на работење.....	11
4.3.1. Влијанија врз флората и фауната.....	11
4.3.2. Влијанија врз пејзажот и визуелното опкружување	12
4.3.3. Влијанија врз културното и историското наследство	12
4.3.4. Влијанија врз квалитетот на воздухот.....	12
4.3.5. Влијанија од бучава и вибрации	13
4.3.6. Влијанија врз квалитетот на водата / хидрологијата / почвата.....	14
4.3.7. Општествени влијанија	15
4.3.8. Влијанија врз климата	15
4.4. Оцена на влијанијата.....	16
5. Мерки за ублажување.....	18
5.1. Мерки за ублажување во текот на фазата на изградба	18
5.2. Мерки за ублажување во текот на фазата на работење.....	18
5.2.1. Мерки за намалување на влијанијата врз биолошката разновидност.....	18
5.2.2. Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на воздухот	19
5.2.3. Мерки за намалување на влијанија од бучава и вибрации	19
5.2.4. Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на водата / хидрологијата / почвата	19
5. Дополнителни информации.....	20

Слика

Слика 1: Детален дијаграм на избраното сценарио.....	3
Слика 2: Депонијата Дрисла и поширокото подрачје	7

1. Информации за инвеститорот

Име на инвеститорот: Министерство за животна средина и просторно планирање
Адреса на седиште: бул. „Гоце Делчев“ бр.18, зграда на МРТВ (10,11,12 кат), 1000 Скопје
Лице за контакт: Јадранка Иванова, Раководител на Сектор за Европска унија, ИПА координатор
Тел.: +389 75 250 234
e-mail: jadrankaivanova@hotmail.com

2. Карактеристики на проектот

2.1 Категорија на која припаѓа предложениот проект

Предложениот проект е составен од неколку компоненти (Локација за отстранување/депонирање, Инсталации за третман, Претоварни станици, итн.). Компонентата од највисока категорија е вклучена во Прилог 1 од Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 74/05, 109/09 и 164/12) точка 8 која гласи: „Инсталации за депонирање на отпад, за горење, согорување, и физички и хемиски третман“, според која е задолжителна подготовка на студија за оцена на влијанието врз животната средина.

2.2 Опис на проектот

Целта на проектот е воспоставување на интегриран систем за управување со отпад во Скопскиот регион, што вклучува изградба на централни и локални инсталации за управување со отпад во регионот. Предложениот интегриран систем за управување со отпад е разработен во рамките на договорот за ЈПП на Дрисла и предложените локални инсталации за управување со отпад беа разгледани во рамките на РПУО за Скопскиот регион кој беше подготвен врз основа на европското законодавство за управување со отпад, Стратегијата за управување со отпад, плановите и програмите за управување со отпад, како и врз основа на анализа и оцена на тековната состојба во областа на управувањето со отпад во Скопскиот регион.

Скопскиот регион се наоѓа во северниот дел на земјата и се граничи со Косово на север. Внатрешно, се граничи со Полошкиот, Југозападниот, Вардарскиот и Североисточниот регион. Според Номенклатурата на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013 година („Службен весник на РМ“ бр. 10 од 20.01.2014) Скопскиот регион е поделен на девет (17) општини: (1) Аеродром, (2) Арачиново, (3) Бутел, (4) Гази Баба, (5) Ѓорче Петров, (6) Зелениково, (7) Илинден, (8) Карпош (9) Кисела Вода (10) Петровец (11) Сарај, (12) Сопиште, (13) Студеничани, (14) Центар, (15) Чаир, (16) Чучер Сандево и (17) Шуто Оризари. Исто така, вклучува 343 населени места. Општините Аеродром, Бутел, Гази Баба, Ѓорче Петров, Карпош, Кисела Вода, Сарај, Центар, Чаир и Шуто Оризари го сочинуваат Градот Скопје.

Сегашното население на Скопскиот статистички регион е 578.144 жители според последниот попис на населението во 2002 година. Според процената на населението на 30.06.2015 од Државниот завод за статистика, вкупното население во Скопскиот регион е зголемено за прилб. 7% (619.279 жители). Со 341,6 лица/km² и 29,9% од вкупното население во земјата (2015), Скопје е најнаселен регион во земјата. Скопскиот регион е најмал и зафаќа 7,3% од вкупната површина во земјата. Овој регион е главен центар во земјата и има најразвиена сообраќајна инфраструктура. Најголем дел од индустриските капацитети за трговија и услуги во земјата се концентрирани во овој регион. Се состои

од 17 општини и 142 населени места. Градот Скопје, главниот град на Република Македонија, се наоѓа во овој регион, и тој е економски, административен, културен и научен центар на земјата. Како резултат на тоа, во однос на внатрешните миграции, овој регион е најголема имиграциска област.

Опис на Системот за управување со отпад и количества отпад

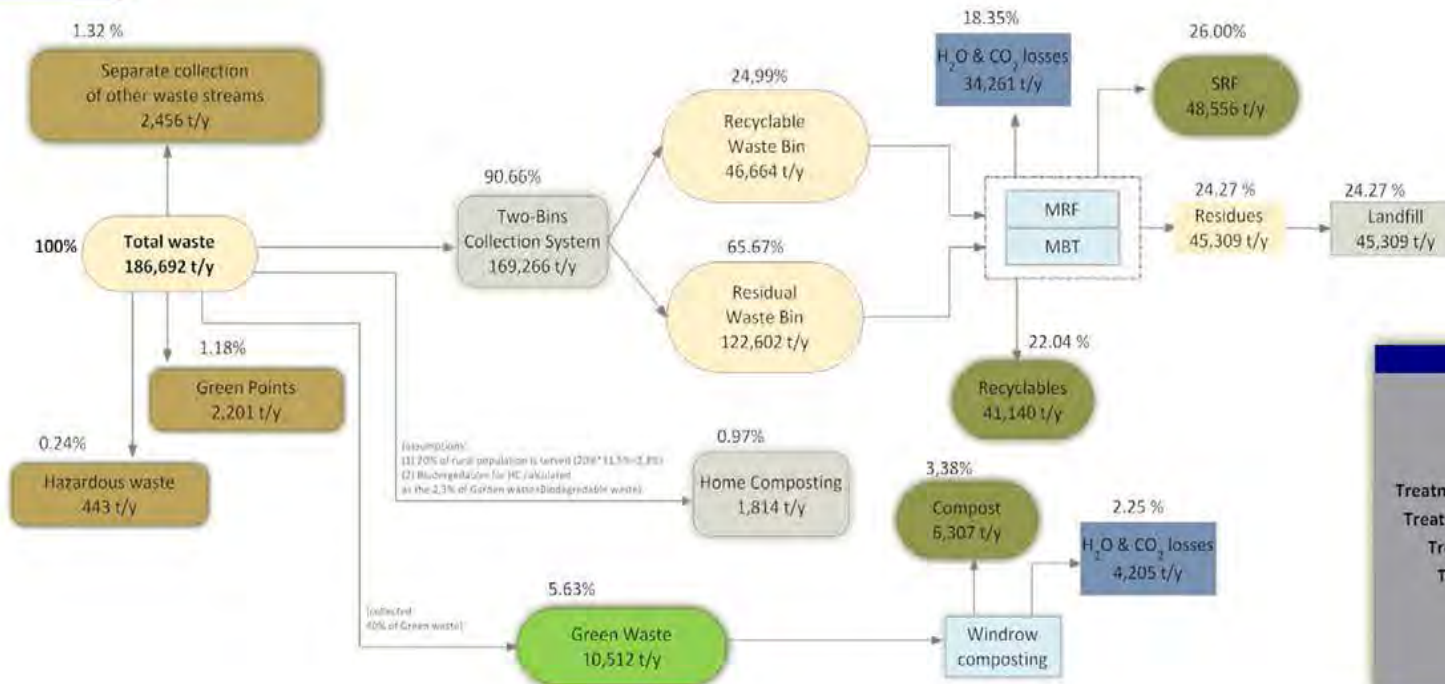
Предложеното сценарио за систем за управување со отпад во Скопскиот регион, кој беше избран во текот на спроведувањето на физибилити студија на депонијата Дрисла вклучува:

- ☛ Одделно собирање на посебни текови отпад во собирни места (пр., мали количини на материјали кои се рециклираат, ОЕЕО, градежен отпад и шут, кабаст отпад итн.),
- ☛ Одделно собирање на опасни материјали во комуналниот отпад
- ☛ Одделно собирање на други фракции отпад, односно други посебни текови отпад (еластични гуми итн.).
- ☛ Акции за домашно компостирање,
- ☛ Одделно собирање на зелен отпад што ќе се упатува до процес на компостирање во бразди за производство на високо квалитетен компост.
- ☛ Канти за рециклабилен отпад што ќе се упатуваат до инсталација за преработка на материјали (ИПМ) за обновување на рециклабилен отпад (стакло, хартија, пластика, метали)
- ☛ Канти со преостанат отпад кои ќе бидат пренасочени кон постројката за механичко биолошки третман (МБТ) со процес на биосушење. Од механичкиот третман на кантите за со преостанат отпад ќе бидат произведени рециклабилни материјали и Цврсто преработено гориво (ЦПГ).
- ☛ Депонија која ќе ги прифаќа остатоците од ИПМ/МБТ и ПСК

Следнава слика го илустрира Сценариото за управување со отпад кое е избрано да се спроведува во Скопскиот регион (земени се предвид податоците добиени од Физибилити студијата од депонијата Дрисла).

Scenario 2/ Skopje Region

Scenario 2	
Collection	Two Bins Collection System (Recyclable Waste Bin and Residual Waste Bin) Green Points Separate Collection of Green waste
Treatment of Recyclable Waste Bin	MRF
Treatment of Residual Waste Bin	MBT with biodrying
Treatment of Green Waste	Aerobic composting
Treatment at the Source	Home Composting
Products	Compost Recyclables
Landfill	Residues from MRF Facility and Biostabilization Process

Слика 1: Детален дијаграм на избраното сценарио

Опис на главните инсталации

Избраните инсталации за управување со отпадот според Физибилити студијата на депонијата Дрисла ги вклучуваат следните елементи:

- Инсталации за централно управување со отпад
 - МБТ со процес на биосушење, со припл. капацитет 122.602 t/год.
 - ИПМ со капацитет од припл. 46.664 t/год.
 - Постројка за компостирање за зелен отпад со припл. 10.512 t/год.
 - Депонија со капацитет од приближно 45.309 t/год.
 - Инфраструктура
- Претоварни станици
- Затворање и рехабилитација на нестандартни комунални и диви депонии

Инсталации за централно управување со отпад

Постројка за механичко-биолошки третман со процес на биосушење (МБТ): Комуналниот отпад од кантите со мешан отпад се пренесува до постројката за механичко биолошки третман со процес на биосушење. Производите од механичко биолошкиот третман се рециклабилни метали (црни и обоени), мала количина на посебни текови комунален отпад, Цврсто преработено гориво (ЦПГ) и остатоци за депонирање. Капацитетот на постројката ќе биде припл. 122.602 t/год. (просек за 2021-2046 година). Очекуваното годишно производство на ЦПГ ќе биде припл. 48.557 t/год., годишното производство на метали (црни и обоени) ќе биде припл. 1.476 t/год., а остатоците ќе бидат припл. 38.309 t/год. Следните фази за третман се одвиваат во рамките на предложената постројката за МБТ според физибилити студија за депонијата Дрисла:

- I. Прием
- II. Пред-третман
- III. Биолошки третман (биосушење)
- IV. Рафинирање

Инсталација за преработка на материјали (ИПМ): кантите за рециклабилен отпад ќе се носат во ИПМ. Просечниот капацитет на постројката за годините 2021-2046 ќе биде околу 46.664 t/год. Вкупното количество рециклабилни материјали (хартија, пластика, стакло, метал) се очекува да биде околу 39.664 t/год., додека остатоците што се пренасочуваат на депонија се очекува да бидат околу 7.000 t/год. Индикативниот дизајн на ИПМ вклучува:

- Простор за прием
- Простор за сортирање на рециклабилен отпад
- Машина за балирање
- Простор за складирање

Постројка за компостирање на зелен отпад: Постројката за компостирање ќе прима одделно собран зелен/градинарски отпад. Се проценува дека капацитетот на оваа постројка ќе биде околу 10.512 t/год. Постројката за компостирање ќе го вклучува следново:

- Простор за прием
- Процес на компостирање во бразди
- Зреење
- Простор за рафинирање

Депонија: Количеството отпад што ќе се отстранува на депонија се проценува прибр. на 45.309 t/год (просеч. 2021-2046). Депонијата ќе биде проектирана да ги исполнува потребните услови за спречување на загадувањето на почвата, подземните води или површинските води и ефикасно собирање на исцедокот. Подлогата на депонијата ќе биде во согласност со европските и националните барања и стандарди и може да вклучува (од долу нагоре) геолошка бариера, геомембрана, геотекстил и слој за дренажа.

Инфраструктура: Неопходната индикативна инфраструктура за правилно функционирање на Инсталациите за централно управување со отпад е:

- Главен влез и ограда
- Административна зграда
- Мостна вага
- Систем за перење гуми
- Објект за одржување
- Авто-перална
- Водоводна мрежа
- Канализациска мрежа
- Систем за заштита од пожар
- Резервоар за вода, резервоар за собирање дождовница
- Енергетска зграда
- Резервоар за гориво
- Паркинг
- Мерки против загадување од излезните гасови и отпадните води од сите инсталации.

Претоварни станици (ПС)

Максималниот број претоварни станици кои можат да бидат изградени во Скопскиот регион е три (Ѓорче Петров, Бутел, Илинден или Петровец). Заради фактот дека Физибилити студијата е во фаза на изработка, конечната одлука во врска со бројот на претоварни станици ќе се утврди наскоро. Отпадот кој ќе се пренесува преку претоварни станици ќе биде мешан преостанат отпад, рециклабилен и зелен отпад. Претоварната станица ќе биде проектирана врз основа на систем за утовар на различни нивоа. Доколку е потребно, ќе се воспостават алтернативни системи. Претоварните станици ќе ја вклучуваат следнава инфраструктура:

- Главен влез и ограда
- Административна зграда
- Мостна вага
- Платформа за утовар и бункери
- Платформа за контејнери и камиони за претовар
- Итн.

Тековите на отпад ќе бидат префрлени во претоварните станици со камиони за собирање и ќе се товараат во контејнери со поголем капацитет, со цел да се минимизира бројот на рути до Централната инсталација и да се постигнат позитивни финансиски и еколошки влијанија.

Затворање и рехабилитација на нестандартни општински и диви депонии: Во Скопскиот регион се идентификувани 2 нестандартни општински депонии и 57 диви депонии. За секоја од нив е направена оцена на ризикот и идентификувани се потребните активности кои треба да се преземат, временската рамка за имплементација на планираните активности, конечно затворање и начин на рехабилитација (чистење на локацијата, површинско заптивање со или без систем за зафаќање гасови).

3. Локација на проектот

3.1 Местоположба на инсталациите за интегриран систем за централно управување со цврст отпад во депонијата Дрисла

Локацијата на депонијата Дрисла е управувана од страна на компанијата Дрисла – Скопје ДОО (исто така позната како Јавно претпријатие Дрисла) уште од 1994 година. Депонијата има предложен животен век 45 години, од кои се останати 29. Депонијата е изградена за период од четири години 1990 - 1994 година. Депонија Дрисла е основана од страна на Собранието на Град Скопје во 1994 година. На почетокот на 2003 година оваа компанија е формирана како заедничка инвестиција со ЈП Комунална хигиена. Овој договор беше на сила до декември 2009 година, кога компанијата Депонија Дрисла почна да работи како независна компанија во државна сопственост. ЈП Комунална хигиена е јавно претпријатие во градот Скопје, кое е одговорно за собирање на отпад, чистење на улиците, чистење на септички јами, јавна чистота и отстранување на отпад од јавниот простор.

Слика 2: Депонијата Дрисла и поширокото подрачје

Населени места во поширока област и пристап до локацијата

Локацијата на депонијата Дрисла административно припаѓа на Градот Скопје и се наоѓа на 14 km југозападно од Скопје (патно растојание) и северно од соседното село Батинци и Маркова Река. Депонијата и градот Скопје се поврзани со 7 m широк асфалтен пат. Главниот 7 m широк пат кој се протега во правец исток-запад во Република Македонија се наоѓа на околу 1,3 km јужно од депонијата. Овој пат обезбедува добар пристап до главните градови во регионот и ги поврзува со градот Скопје. Патот кој ги спојува регионалниот пат и патот за пристап до депонијата, има ширина од 6m.

Геологија и хидрологија на локацијата

Поширокото подрачје на депонијата Дрисла е дел од Пелагонискиот хорст-антиклинориум. Оваа голема тектонска единица се карактеризира со присуство на бројни дефекти и дефектни зони, со преклопени и распукани слоеви. Во близина на депонијата присутни се ретки квартерни седименти. Тие се составени од глина, делувијални материјали (талог од поплави), варовник, како и алувијални талози (глина, песок и чакал).

Во однос на инженерските геолошки карактеристики, теренот во источната зона на депонијата се состои од неколку типови на плиоценски седименти. Наталожени се следните типови:

- фино до средно гранулирани кварцни песоци кои содржат прашинести материјали, генерално слабо консолидирани
- песокливи глини и прашинести песокливи глини
- глинести камења, глинести лапорци, лапорци

Материјалите можат да бидат класифицирани на следниот начин:

- Слабо консолидирани – квартерни и плиоценски хоризонти на глина и тиња;
- Неконсолидирани –езерски талози составени од ситен до среден песок;
- Консолидирани - оваа група се карактеризира со мешавина од варовник и лапорци со карактеристична сино-зелена боја. Варовникот е добро набиен, а лапорците се слабо до средно набиени.

Главните геолошки карактеристики во областа на депонијата Дрисла се:

- Областа се класифицира како дел од Пелагонискиот Хорст-антиклинориум
- Единицата се одликува со дефекти и литолошки состав
- Базната долина била формирана во терциерот
- Најниската точка на депонијата е 320 m надморска височина, а највисоката 440 m надморска височина.
- Локалната геологија е формирана од кватернерни талози кои ги покриваат миоценските талози.
- Кватернерните талози не се чести во областа и се формираат од почвите под слабо консолидираните кварцни песоци и прашинеста глина. Во основата на песокот се наоѓаат прашинести песокливи глини.
- Во инженерска смисла сите тињести песоци и глини се класифицирани како послаби талози.

Сите од горенаведените се или водопропустливи или водостопирачки издани. Освен езерските талози, хидрогеолошки, теренот е комплексен со порозни и слабо порозни карактеристики. Ситните и средно гранулирани песоци дејствуваат како водопропустливи, а лапорецот и глината како водостопирачки.

Присутни се влажни зони и извори. Генерално, подземните води може да се најдат во мали количини и тие имаат низок хидрауличен градиент.

Оваа област е сеизмички активна. Областа околу депонијата, сепак, не се смета дека е изложена на ризик. Во последно време ЕМСЦ во оваа област нема евидентирано земјотреси со магнитуда поголема од 3.

Метеоролошки податоци

Умерено-континентална клима со доста слаби медитерански влијанија се протега долж долината на реката Вардар, Демир Капија на југ, и Скопје и Куманово на север, а потоа долж Брегалница, во источниот дел на Кочани и по течението на Црна Река и Мариово на запад. Тука, зимскиот мраз е почест. Најниската температура се спушта под -20°C , а во текот на летото се искачува до 45°C . Високите планински области се карактеризираат со тешка планинска клима, студени зими и лета, со просечна годишна температура од околу 0°C и врнежи од околу 1.000-1.200 mm, во текот на зимата во форма на снег. Снегот обично трае од ноември до мај, а на поголемите височини до август.

Карактеристики на животната средина и еколошки карактеристики на локацијата

Главните карактеристики на животната средина и екологијата на локацијата се дадени подолу:

- Не постојат заштитени подрачја во близина на локацијата на растојание помало од 3 km.
- Најблиските заштитени подрачја на локацијата се: заштитено подрачје „Водно“ (предел со посебни природни карактеристики) 3,7 km северозападно од локацијата и заштитено подрачје „Караџица Колешница“ 5,3 km јужно од локацијата.
- Според CORINE Land Cover, пошироката област се карактеризира со сложени модели на одгледување и земјиште главно окупирано со земјоделството, со значајни области на природната вегетација.

Културно наследство

На локацијата или во нејзина близина, не постои особено културно наследство (археолошки локалитет или споменик на културата).

Инфраструктура и технички карактеристики

Главните технички и инфраструктурни карактеристики на локацијата се дадени подолу:

- Надморската височина на локацијата е во опсег 310-390 метри.
- Вкупната површина на областа опфаќа 76 хектари (од кои 55 за депонирање) и
- Пристапот на локацијата е преку главниот пат, кој ги поврзува градот Скопје, во населените места Батинци и Варвара. Нема потреба од дополнителни работи пристапен пат.

4. Влијанија

4.1. Вовед

Регионалниот Проект за управување со отпад ќе биде корисен на општествено и еколошко ниво. Предложениот систем за управување со отпад ќе придонесе за значително подобрување на условите на животната средина во регионот. Пред сè, предложениот ИСУЦО води кон валоризација на отпадот преку преработка, рециклирање и користење на енергијата, минимизирајќи го отпадот што ќе се отстранува на депонија.

Стандардната депонија во согласност со сите национални ЕУ барања ќе овозможи долгорочно безбедно отстранување на преостанатиот отпад. Со ова ќе се постигне затворање и

рехабилитација на сите постоечки диви и нестандартни депонии. За избегнување или минимизирање на можните последици, ќе бидат преземени сите соодветни мерки.

Треба да се напомене и дека во моментот 10% од создадениот комунален цврст отпад се отстранува на диви депонии, додека 90% се отстранува на депонијата Дрисла која е полустандардна комунална депонија и која што треба да се надгради. Формирањето на ИСЦУО ќе овозможи затворање и рехабилитација на сите неконтролирани депонии и ќе доведе до безбедно отстранување на остатоците на стандардна депонија, што ќе доведе до многу позитивно влијание на различни реципиенти (т.е. флората и фауната, пејзажот и визуелното опкружување, културното и историското наследство, квалитетот на воздухот, бучавата и вибрациите, квалитетот на водата, хидрологијата, почвата и др.) Како заклучок, ИСЦУО е Проект за животна средина и неговата вкупна еколошка и општествена рамнотежа е многу позитивна.

Овој дел дава преглед на прелиминарната оценка на можните влијанија врз животната средина.

4.2. Влијанија во фазата на изградба

Градежните активности обично предизвикуваат многу видови на влијанија, а повеќето од нив се привремени. Подготовката на локацијата, земјените работи, можните градежни работи за подобар пристап до локацијата, најверојатно ќе резултираат со (1) емисии на прашина и други загадувачи на воздухот (2) бучава и вибрации, (3) отстранување и деградација на вегетацијата, (4) набивање на почвата (5) можно испуштање на загадувачки материи во почвата, подземните и површинските води.

Земјените работи се главен извор на емисии на прашина во воздухот, додека емисиите на други загадувачи на воздухот (SO₂, NO_x, CO, CO₂) се неизбежни при работењето на градежните машини и транспортот за градежни активности.

За време на изградбата, се создава бучава од работењето на градежните машини и опремата. Дозволените нивоа на бучава се утврдени со законот за животна средина и за заштита од бучава („Службен весник на РМ“ бр. 79/07).

Во текот на изградбата, се очекува да се произведат различни видови отпад: (1) опасен отпад (искористени моторни масла од механизација), (ii) отпад од домаќинства и (iii) останат неопасен отпад.

Загадување на водата може да се случи како резултат на неконтролирано фрлање на ископаниот материјал или друг отпад и супстанции. Овие ефекти се ограничени на времетраењето на изградбата и не претставуваат сериозна закана за животната средина. Сепак, со добри градежни практики овие ефекти може или да се избегнат или значително да се намалат.

Контаминација на почвата може да се случи како резултат на истекување на течни супстанции од возила и машини, како што се: гориво, моторно масло, антифриз итн., а исто така и од несоодветното управување со санитарни и други отпадни води. Влијание врз земјата исто така може да има и несоодветното отстранување на отпадниот материјал од ископувањето.

За време на изградбата нема да има значителни влијанија врз флората и фауната, ќе бидат ограничени главно во рамките и границите на локацијата. На локацијата се наоѓа постоечката

депонија Дрисла и природната животна средина е деградирана. Единствената вегетација која што постои на локацијата е многу ретка и ниска, без еколошка важност.

Поради постоење на депонијата Дрисла естетиката на областа е деградирана и ќе се појават понатамошни влијанија.

Исто така, оптичката изолација е на ниско ниво од главниот пристапен регионален пат кој ги поврзува Градот Скопје со населените места Батинци и Варвара, како и од околните населени места. (Населеното место Батинци е со оддалеченост од прил. 1 km). Влијанијата ќе бидат ограничени за време на периодот на изградба поради создавањето на прашина, и истите се карактеризираат како краткорочни слаби влијанија.

Поради транспорт на материјали, ќе бидат засегнати и условите за сообраќај. Населението ќе биде засегнато од непријатност предизвикана од сите градежни работи. Од друга страна, за населението ќе има и позитивни резултати, бидејќи ќе бидат создадени можности за вработување во многу различни стручни области.

Од сето споменато претходно, произлегува дека поголемиот дел од влијанијата на овој случај се незначителни, краткорочни, реверзибилни и локализирани, и се ограничени во рамките на локацијата и на периодот на изградба на ЦУО. Некои од нив, кои се трајни, не се значајни и се вообичаени за секој проект. Можностите за вработување, исто така треба сериозно да се сметаат за позитивни.

4.3. Влијанија во фазата на работење

Овој дел дава преглед на определување на можните влијанија врз различни сектори на животната средина и нивната прелиминарна оцена врз основа на градењето на Инсталации за централно управување со отпад и изградба на претоварни станици во регионот.

4.3.1. Влијанија врз флората и фауната

Според CORINE Land Cover пошироката област на Инсталациите за централно управување со отпад на депонијата Дрисла се карактеризира со сложени модели на одгледување и земјиште главно окупирано со земјоделство, со значајни области на природна вегетација. Исто така, локацијата не се наоѓа во заштитено подрачје и најблиската област е во голема далечина (>3km). Понатака, во близина на локацијата не се забележани важни живеалишта кои содржат посебни видови на флора и фауна. Поради постоењето на депонијата Дрисла, кое резултирало со деградација на вегетацијата на локацијата, нема очекувани понатамошни влијанија врз флората и фауната.

Локациите за градење на Претоварни станици во регионот не се сè уште избрани и карактеристиките на животната средина во близина на овие локации не се добро познати, па затоа во оваа фаза не можат прецизно да се одредат потенцијалните влијанија врз животната средина и биодиверзитетот. Иако локациите за претоварни станици не се избрани, за конечниот избор треба да се усвојат критериуми, со цел да се избегнат области кои би можеле да предизвикаат значителни влијанија врз животната средина. Во принцип, површината на ПС не е голема и влијанијата врз флората и фауната се ограничени во рамките на самата локација.

Позитивните влијанија врз флората и фауната како резултат на затворањето и рехабилитацијата на постојните нестандардни комунални и диви депонии ќе бидат значителни и се должат на формирањето на ИСУЦО.

4.3.2. Влијанија врз пејзажот и визуелното опкружување

Поширокото подрачје на локацијата на депонијата Дрисла каде ќе бидат поставени Инсталации за ЦУО (МБТ, ИПМ, постројка за компостирање зелен отпад, депонија) се карактеризира со сложени модели на одгледување и земјиште главно окупирано со земјоделство, со значајни области на природна вегетација. Локацијата е на растојание од 14 km (патно растојание) од најблиското најнаселено место на поширокото подрачје (Град Скопје). Најблиското населено место до локацијата е Батинци, оддалечено припл. 1 km.

Пристапот до локацијата е многу лесен. Локалитетот се наоѓа во близина на главниот пат, кој го поврзува градот Скопје со населените места Батинци и Варвара. Локацијата е видлива од главниот пристапен пат (регионален пат). Исто така, оптичката изолација од најблиското населено место Батинци е мала. Што се должи на камионите, не се очекува понатамошно зголемување на сообраќајот на главниот пат.

Естетиката на областа е деградирана поради постоењето на депонијата и дополнително влијание не се очекува. Ќе бидат преземени сите потребни мерки со цел да се минимизира естетскиот ефект од работењето на Инсталациите за централно управување со отпад со цел тие да не бидат видливи од патот.

Локациите за воспоставување на Претоварни станици во регионот сè уште не се утврдени и карактеристиките на пејзажот и животната средина, на, или во близина на овие локации не се добро познати, па потенцијалните влијанија врз визуелното опкружување не можат да бидат точно откриени и евалуирани во оваа фаза. Во секој случај, естетските влијанија на Претоварните станици не се сметаат за значајни.

Позитивното влијание врз пејзажот и визуелното опкружување како резултат на затворањето и рехабилитацијата на постојните нестандартни комунални и диви депонии ќе биде значително и истото ќе се должи на имплементацијата на ИСУЦО.

4.3.3. Влијанија врз културното и историското наследство

Во поширокото подрачје на локацијата каде што ќе се воспостават инсталации за ЦУО (МБТ, ИПМ, Постројка за компостирање на зелен отпад, депонија и други објекти) не се евидентирани културно-историски споменици ни археолошки локалитети во близина на локацијата. Не се очекува влијание врз културно-историското наследство како резултат на работата на објектите ЦУО.

Локациите за основање на Претоварни станици во регионот сè уште не се утврдени. За конечниот избор на овие локации, треба да се донесат критериуми за исклучување со цел да се избегнат областите кои се карактеризираат со посебно археолошко значење и, конечно, да се минимизира влијанието врз културниот и историскиот сектор.

Позитивните влијанија врз културното и историското наследство како резултат на затворањето и рехабилитацијата на постојните нестандартни комунални и диви депонии ќе бидат значителни и се должат на формирањето на стандарден ИСУЦО.

4.3.4. Влијанија врз квалитетот на воздухот

Третманот на отпад ќе вклучува механички и биолошки третман (МБТ) со процес на биосушење, рециклирање на материјали (ИПМ) и инсталации за компостирање (компостирање на дигестат и компостирање во бразди на зелен отпад). Сите овие процеси ќе доведат до емисии во воздухот

(прашина, мирис, емисија на издувни гасови, биаеросоли и др.). Влијанијата на секоја од инсталациите кои се однесуваат на оперативната фаза се анализирани во продолжение.

МБТ/ИПМ: главни емисии во воздухот од механичкиот предтретман на отпадот во МБТ и ИПМ ќе бидат честички, мириси, биаеросоли и прашина.

Биолошки третман (биосушење): главните емисии во воздухот од биолошкиот третман ќе бидат H_2S , CO_2 , биаеросоли, честички и мириси.

Биолошки третман (компостирање): главните емисии во воздухот од третманот за компостирање ќе биде H_2S , CO_2 , биаеросоли, честички и мириси.

Депонија: општинските депонии за цврст отпад се извор на депониски гас, кој е резултат на анаеробно разградување на органски материи и главно се состои од CO_2 и CH_4 , кои се главни стакленички гасови. Исто така, депонискиот гас е експлозивен, има тенденција да мигрира надвор од депонијата и ако не е контролиран може да предизвика опаѓање на вегетацијата.

Исто така, во текот на работењето на депонијата може да дојде до кревање на прашина од постапката за дневно покривање.

Сите наведени влијанија може да се спречат со тоа што депонијата ќе биде опремена со систем за собирање на гасот, чија ефикасност ќе биде соодветно мониторирана.

Претоварни станици: Мали количества прашина може да бидат ослободени за време на истовар на отпадот во претоварните станици, но тоа нема да има значителни влијанија. Влијанијата од можни мириси ПС се многу мали.

Собирање и транспорт на отпад: Системот за собирање и транспортирање може да ослободува емисии на стакленички гасови во воздухот и може да се создаде бучава. Предложениот систем за собирање и транспорт ќе вклучува мали камиони кои ќе претовараат отпад во големи возила во претоварните станици, со цел отпадот да се транспортира во ЦУО. Маршрутите за собирање ќе бидат оптимизирани за растојанието на патувањето и бројот на рути ќе се минимизира, избегнувајќи ги урбаните области на патот кон ЦУО. Оттука, не се очекува системот за собирање и транспорт да генерира дополнителни негативни ефекти врз квалитетот на воздухот.

Позитивните влијанија врз квалитетот на воздухот како резултат на затворањето и рехабилитацијата на постојните нестандартни комунални и диви депонии ќе бидат значителни и се должат на формирањето на стандардни ИСУЦО.

4.3.5. Влијанија од бучава и вибрации

Бучава може да биде предизвикана од различни делови на ИЦУО. Поточно:

МБТ/ИПМ: За време на работењето на МБТ/ИПМ, бучава од товарење на опрема, дробилки, сепаратори на воздух, системи за дезодорирање/отпрашување, транспорт, балирање и др. Исто така бучава ќе биде предизвикана од сообраќајот на камиони за отпад што се движат од и до главните објекти

Депонија: бучава од сообраќајот на камиони кои истовараат остатоци на депонијата. Исто така, набивањето на остатоците, покривањето на отпадот и други активности на почвата придонесуваат кон зголемување на нивото на бучава.

Имајќи предвид дека Инсталациите за централно управување со отпад се наоѓаат на растојание од прилб. 1 km раздалеченост од населени места и ограничувањето на бучавата нема да го надминува нивото што е дозволено во согласност со националните и регулативите на ЕУ, влијанието на бучава и вибрации може да се смета за незначително.

Претоварни станици: бучава може да се произведува во текот на постапката за утовар и пресување на отпадот и за време на транспортот со камиони. Овие влијанија не се очекува да бидат значителни и во секој случај, нивото ќе биде во согласност со националните регулативи и регулативите на ЕУ.

4.3.6. Влијанија врз квалитетот на водата / хидрологијата / почвата

Основните влијанија врз квалитетот на водата, хидрологијата и почвата од различните делови на ИЦУО се прикажани подолу.

МБТ/ИПМ: За време на работењето на МБТ/ИПМ отпадни води можат да бидат создадени главно од (i) просторот за прием, (ii) единицата за биосушење, (iii) областа за компостирање (единица за компостирање на органската фракција на мешан отпад или единица за компостирање на зелениот отпад) и (iv) системите за третман на излезните гасови.

Сите горенаведени отпадни води ќе се собираат и ќе се третираат со соодветен метод, со цел третираната фракција да биде испуштена согласно со европските и националните прописи. На тој начин нема да има никакви влијанија.

Исто така, за време на работата на МБТ/ИПМ, цврст отпад ќе се создава од (i) механички третман, (ii) компостирање на дигестат и (iii) компостирање на зелен отпад.

Поради фактот дека горенаведените остатоци се депонираат на депонијата, нема да има никакво влијание.

Депонија: исцедок во депонијата може да се појави како производ на вода кој поминува низ слоевите отпад подложен на аеробни и анаеробни микробиолошки распаѓања.

Исцедокот ќе се собира и третира со соодветен метод, со цел да биде испуштен согласно со европските и националните прописи. Нема да има влијанија.

На депонијата нема да се создава цврст отпад. Влијанието ќе биде позитивно поради фактот дека депонијата ќе ги прифати сите остатоци од Интегрираниот систем за управување со отпад.

Друга инфраструктура: Отпадни води може да се појават од (i) перење на машините и подлогата на постројката и (ii) објектите за персоналот и посетителите. Овие отпадни води ќе се собираат и третираат со соодветен метод, со цел да бидат испуштени согласно со европските и националните прописи. Нема да има влијанија.

Претоварни станици: претоварните станици ќе произведуваат отпадни води од следното: (i) перење на површината на земјата, (ii) објекти за посетителите и персоналот (iii) посебни отпадни води од машински масла и други течности добиени од работата на камионите. Исто така,

исцедок ќе се создава од набивање на отпадот. Исцедокот ќе биде соодветно собиран и третиран и нема да се испушта неконтролирано.

Исто така, за време на работата на претоварните станици, мали количества цврст отпад ќе се произведуваат од активностите на персоналот и од ослободувањето од користени делови (гуми, итн.), но влијанијата нема да бидат значајни.

Позитивното влијание врз квалитетот на водата/хидрологијата/почвата како резултат на затворањето и рехабилитацијата на постојните нестандардни комунални и диви депонии ќе биде значително и истото ќе се должи на воспоставување ИСУЦО во согласност со националното законодавство и регулативите на Европската Унија.

4.3.7. Општествени влијанија

Инсталации за централно управување со отпад:

Инсталациите за централно управување со отпад ќе имаат позитивни влијанија врз општествено-економските карактеристики на подрачјето, поради фактот дека:

- ✓ Ќе доведат до ефикасно управување со отпадот и нови можности за вработување кои следствено ќе имаат позитивно влијание врз економскиот развој на оваа област.
- ✓ Ќе обезбедат придобивки за животната средина од повторната употреба, рециклирањето и обновувањето на енергијата од отпадот.
- ✓ Со примена на релевантното национално законодавство и регулативите на Европската Унија за инсталации за третман и отстранување на отпад, нема да има несакани влијанија врз персоналот и луѓето што живеат таму.

Претоварни станици:

- ✓ Работата на претоварните станици ќе предизвика позитивни влијанија врз општествените карактеристики на поширокото подрачје, имајќи предвид дека сегашниот проект е проект што се однесува на заштитата на животната средина.
- ✓ Со примена на релевантното национално законодавство и регулативите на Европската Унија што се однесуваат на работењето на претоварни станици, нема да има несакани влијанија врз персоналот и луѓето што живеат таму.

Позитивното влијание врз општеството како резултат на затворањето и рехабилитацијата на постојните нестандардни комунални и диви депонии ќе биде значително, и истото ќе се должи на имплементацијата на ИСУЦО.

4.3.8. Влијанија врз климата

Влијанието на управувањето со цврстиот отпад врз глобалното затоплување, според европските емисии на стакленички гасови, доаѓа главно од CH₄, ослободен како биоразградлив отпад во безвоздушните (анаеробни) услови во депониите. Околу една третина од антропогените емисии на CH₄ во ЕУ може да се припишат на овој извор. Спротивно на тоа, само 1% емисии на N₂O и помалку од 0,5% емисии на CO₂ се поврзани со депонирањето на цврст отпад. Поради оваа причина, често се претпоставува дека намалувањето на количеството на CH₄ што го емитуваат

депониите ќе има најголема улога во намалувањето на севкупните влијанија од управувањето со цврст отпад врз климатските промени.

Секое намалување на емисиите на стакленички гасови од практиката за управување со отпад ќе биде постигнато со избегнување на емисии од депониите, намалување на ископување на суровините и обновување на материјали и енергија како замена за суровини и фосилните горива како извор на енергија.

Преку работењето на ИСУЦО емисиите на стакленички гасови ќе бидат избегнати со:

- ✓ Преработка на материјали од отпад и рециклирање
- ✓ Искористување на енергија од инцинерација на ГДО создаден од мешан отпад
- ✓ Обновување на енергија од депониски гас

Влијанијата врз климатските промени може да се карактеризираат како позитивни поради фактот што емисиите на стакленички гасови ќе се намалат во споредба со тековната состојба.

4.4. Оцена на влијанијата

Градењето на Инсталации за централно управување со отпад во регионот се карактеризира со голема важност во однос на заштитата на животната средина, истовремено подобрувајќи го квалитетот на животот на луѓето.

Беше спроведена прелиминарна оцена на влијанијата, за изградба и работа на објектите, во зависност од видот на влијание, времетраењето, нивото на влијанието и реверзибилноста. Оцените на влијанијата се претставени во следните табели.

ФАЗА НА ИЗГРАДБА									
Категорија на оцена	Ниво на оцена	ВЛИЈАНИЈА							
		Флора и фауна	Пејзаж и визуелна околина	Културно и историско наследство	Квалитет на воздух	Бучава и вибрации	Квалитет на вода/хидрогеологија / почва	Општествено влијание	Влијание на клима
Тип	Позитивно							✓	
	Негативно	✓	✓		✓	✓	✓		✓
	Неутрално			✓					
Важност	Високо								
	Средно						✓		
	Ниско	✓	✓		✓			✓	✓
	Незначајно			✓		✓			
Времетраење	Долготрајно		✓						
	Привремено	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Реверзибилност	Нереверзибилно								
	Делумно реверзибилно	✓	✓						
	Целосно реверзибилно			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Кумулативно/Синергетски	Возможно				✓	✓			✓
	Невозможно	✓	✓	✓			✓	✓	

ФАЗА НА РАБОТЕЊЕ (земајќи предвид ИЦУО и ПС)									
Категорија на оцена	Ниво на оцена	ВЛИЈАНИЈА							
		Флора и фауна	Пејзаж и визуелна околина	Културно и историско наследство	Квалитет на воздух	Бучава и вибрации	Квалитет на вода/хидрогеологија /почва	Општествено влијание	Влијание на клима
Тип	Позитивно								√
	Негативно		√		√		√	√	
	Неутрално	√		√		√			
Важност	Високо								
	Средно				√	√	√		
	Ниско		√					√	√
	Незначајно	√		√					
Времетраење	Долготрајно	√	√	√	√	√	√	√	√
	Привремено								
Реверзибилност	Нереверзибилно								√
	Делумно реверзибилно	√	√	√	√			√	
	Целосно реверзибилно					√	√		
Кумулативно/Синергетски	Возможно		√		√	√	√		√
	Невозможно	√		√				√	

ФАЗА НА РАБОТЕЊЕ (земајќи предвид ИЦУО и ПС)									
Категорија за оцена	Ниво на оцена	ВЛИЈАНИЈА							
		Флора и фауна	Пејзаж и визуелна околина	Културно и историско наследство	Квалитет на воздух	Бучава и вибрации	Квалитет на вода/хидрогеологија /почва	Општествено влијание	Влијание на клима
Тип	Позитивно	√	√	√	√		√	√	√
	Негативно								
	Неутрално					√			
Важност	Високо		√		√		√	√	√
	Средно	√		√					
	Ниско					√			
	Незначајно								
Времетраење	Долготрајно	√	√	√	√	√	√	√	√
	Привремено								
Реверзибилност	Нереверзибилно	√	√	√	√	√	√	√	√
	Делумно реверзибилно								
	Целосно реверзибилно								
Кумулативно/Синергетски	Возможно		√		√	√	√		√

Категорија за оцена	Ниво на оцена	ВЛИЈАНИЈА							
		Флора и фауна	Пејзаж и визуелна околина	Културно и историско наследство	Квалитет на воздух	Бучава и вибрации	Квалитет на вода/хидрогеологија /почва	Општествено влијание	Влијание на клима
	Невозможно	√		√				√	

5. Мерки за ублажување

5.1. Мерки за ублажување во текот на фазата на изградба

За време на периодот на изградба на ИЦУО и Претоварни станици, ќе се применуваат мерки за ублажување, со цел да се спречат, минимизираат и контролираат влијанијата врз квалитетот на воздухот, влијанијата од бучава и вибрации, влијанијата врз почвата и влијанијата врз квалитетот на водата/хидрологијата. Некои основни мерки кои треба да се применуваат се:

- Внимателно постапување со отпадот.
- Редовно одржување на возилата.
- Редовно влажнење на ископување области кога е потребно.
- Редовно одржување и работа на сите машини работни возила.
- Инсталација на изолација од бучава на соодветни места, ако е потребно.
- Отпадот треба да се собира и чува правилно со цел да се дојде до отстранување на соодветен начин во животната средина.
- За време на проектирањето на ИЦУО ќе биде земен предвид билансот на земјени работи (извадени и пополнети количества). Вишокот на материјал може да се користи како материјал за покривање за време на работната фаза и во случај на вишок, ќе биде наменет да се користи во други јавни работи. Во спротивно, ќе се отстранува правилно.
- Обезбедување на собирање на санитарни отпадни води со мобилни санитарни инсталации и нивно финално третирање.
- Соодветно покривање на градежни материјали за минимизирање на прашината, кога е потребно.

5.2. Мерки за ублажување во текот на фазата на работење

Во овој дел е даден преглед на можните мерки за ублажување за време на работата на Инсталациите за централно управување со отпад и Претоварните станици во регионот.

5.2.1. Мерки за намалување на влијанијата врз биолошката разновидност

ИЦУО и Претоварни станици:

- Оградување на областа со цел животните да не можат да влезат во неа.
- Постапување на насади по периметарот
- Строга согласност со соодветните правила во однос на фазата на работење, со цел да се спречи предизвикување непријатности во околината.
- Постепено ревитализирање на новата депонија со насади.

5.2.2. Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на воздухот

МБТ/ИПМ/Единици за компостирање

- Ќе се основаат соодветни системи против загадување на воздухот (т.е. и системи за дезодорирање и отпашување), со цел да се минимизираат емисиите во воздухот во согласност со законската регулатива.
- Просторот за прием треба да се ограничи и конструкцијата да се изолира со цел да се минимизира дисперзија на прашина и миризба.
- Чистење на површините за третман на отпад и патиштата и прскање на прашината кога е потребно.
- Користење на соодветен метод за третман, со цел да се минимизираат емисиите во воздухот во текот на процесот на компостирање.
- Мониторинг на емисиите во воздухот.

Депонија:

- Ќе се воспостави соодветен систем за собирање и третман на депонискиот гас. Извлекувањето на депонискиот гас треба да почне што е можно побрзо по отстранувањето на отпадот.
- Минимизирање на прашина преку намокрување кога е потребно.

Друга инфраструктура:

- Периметарско садење со вегетација, со цел да се намали ширењето на прашина.
- Прскање со вода, ако е потребно, во различни области на центарот за да се спречи создавањето на прашина.
- Соодветно покривање на материите и супстанците кои можат да предизвикаат прашина, кога е потребно.
- Итн.

5.2.3. Мерки за намалување на влијанија од бучава и вибрации

ИЦУО и ПС:

- Производствените линии и опремата ќе бидат проектирани и конструирани во согласност со националното законодавство и регулативите за бучава на ЕУ.
- Главните механички постројки и машини кои произведуваат бучава треба да се ограничат и изолираат во затворени објекти за минимизирање на бучавата.
- Нивото на бучава надвор од ИЦУО ќе биде многу ниско.
- Редовен сервис на машините и камионите и замена кога тоа е потребно.
- Воспоставување на систем за мониторинг со цел да се спречи и да се намали нивото на бучава.
- Вработените ќе ги преземаат сите мерки за заштита од бучава.

5.2.4. Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на водата / хидрологијата / почвата

Инсталации за централно управување со отпад:

- Изградба на систем за запечатување на депонијата во согласност со националното

законодавство и регулативите на ЕУ.

- Изградба на соодветна ПСОВ каде што сите отпадни води ќе се третираат ефикасно.
- Воспоставување на систем за одводнување со цевки поставени на водоотпорни басени кој ќе го собира исцедокот од депонијата.
- Изградба на периферен ров низ целата локација, со цел да се собере дождовницата.
- Остатоците од работењето на постројката за МБТ, ќе се собираат и отстрануваат на депонија. Овие остатоци ќе бидат префрлени на депонијата во покриени камиони со цел да се избегне ширење на мали делови во околината.
- Водата што произлегува од чистење треба да биде обработена најмалку со сепаратор за масло.
- Посебни отпадни води (машински масла и други течности кои произлегуваат од одржување на камиони) треба да се собираат и со нив да се постапува соодветно.
- Предложено е периметарско расадување на областа, за да се спречи излегување и ширење на светлина и предмети од областа на депонијата.
- Работи за финално покривање за минимизирање на врнежи во депонијата.

Претоварни станици:

- Отпадот ќе се истоварува директно во систем со бункер, а потоа и во поголеми затворени контејнери (освен зелениот отпад) при што исцедокот кој ќе произлезе од набивање на отпадот во нив, нема да може да избега.
- Ќе се преземат соодветни мерки за избегнување на дисперзија на отпад во текот на истовар (мерки за заштита од ветер).
- Посебните отпадни води (машински масла и други течности добиени од работата на камионите) треба да се собираат и со нив да се управува соодветно.

5. Дополнителни информации

Надлежен орган за издавање на решение за проектот е Министерството за животна средина и просторно планирање, односно Управата за животна средина. Листата за утврдување на потребата за изработка на оцена на влијанието врз животната средина и листата за определување на обемот на студијата за оцена на влијанието на животната средина се дадени во Прилог II.

Скопје. ____/03/2017

Министерство за животна средина и просторно планирање

Јадранка Иванова

„Подготовка на потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Пелагониски, Југозападен, Вардарски и Скопски регион “(EuropeAid/136347/ИН/SER/МК)
Скопски регион – Писмо за намери - Прилог I

ПРИЛОГ I: КАРТИ

Каталог на карти

Карта 1: Проучувано подрачје (Размер 1: 150 000)

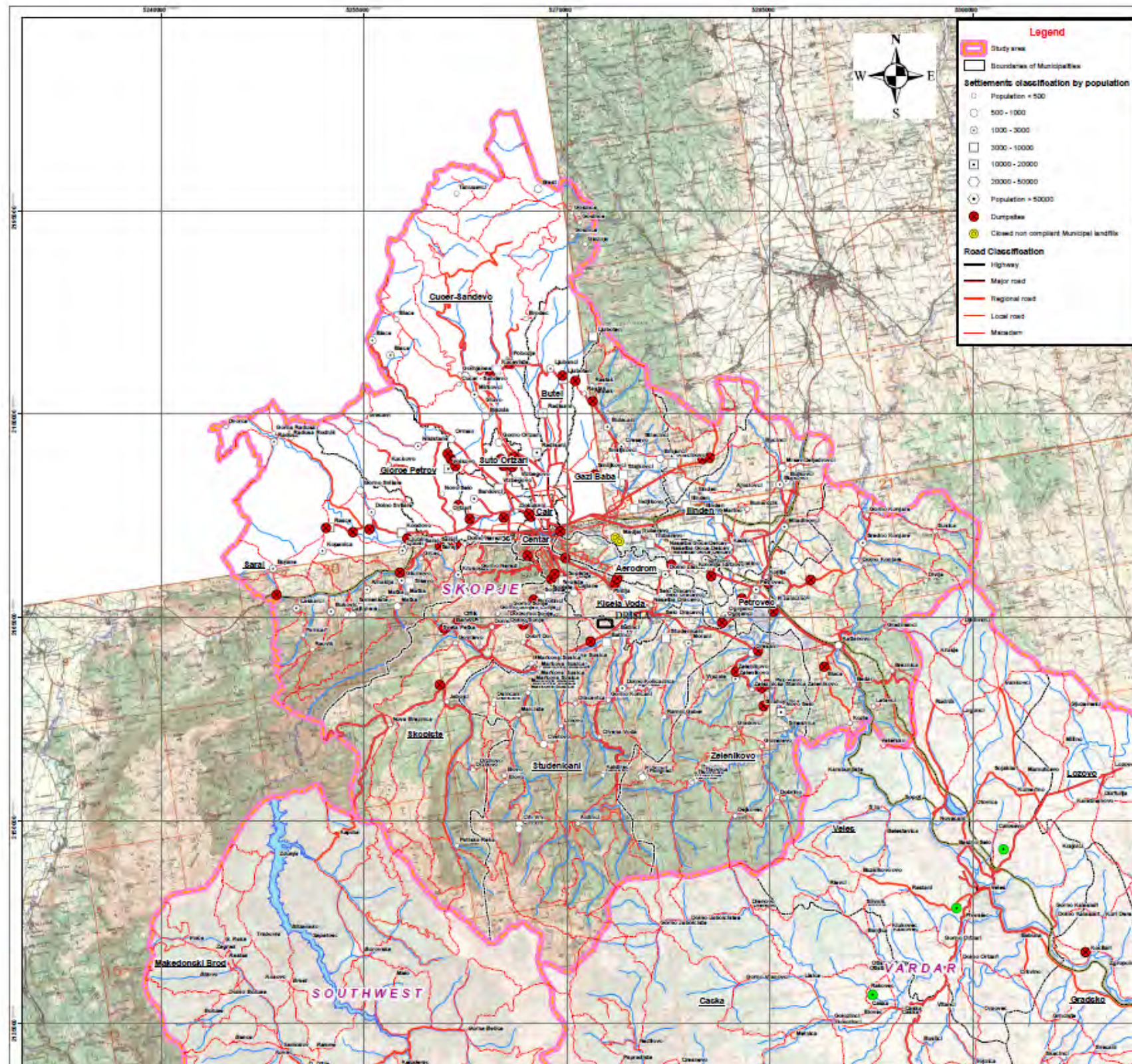
Карта 2: Значајни/заштитени подрачја (Размер 1: 150 000)

Карта 3: Употреба на земјиште (Размер 1:150 000)

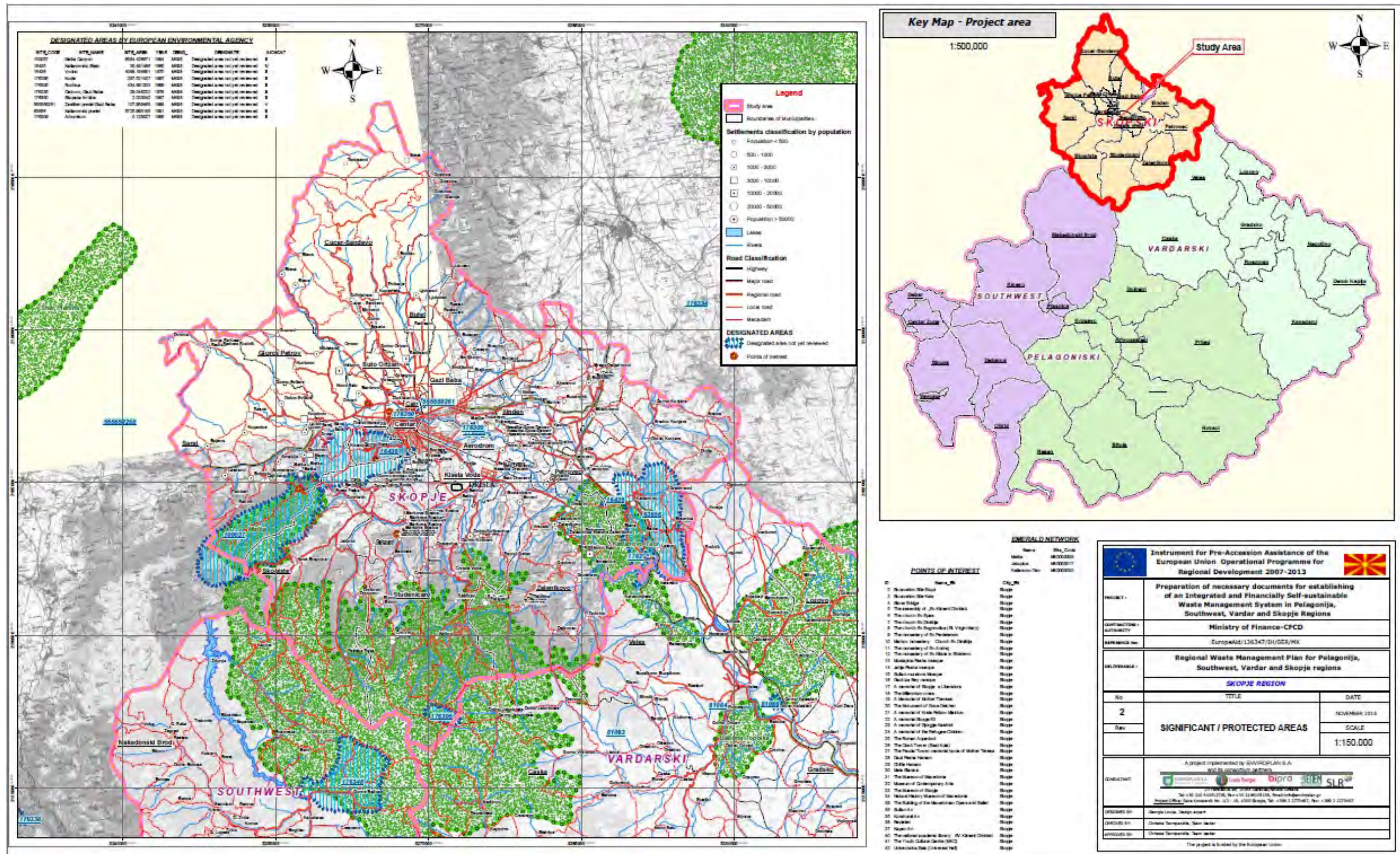
Карта 4: Геолошка карта (Размер 1:150 000)

„Подготовка на потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Пелагониски, Југозападен, Вардарски и Скопски регион “(EuropeAid/136347/1H/SER/MK)
Скопски регион – Писмо за намери - Прилог I

Instrument for Pre-Accession Assistance of the European Union Operational Programme for Regional Development 2007-2013		
PROJECT:	Preparation of necessary documents for establishing of an Integrated and Financially Self-sustainable Waste Management System in Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje Regions	
CONTRACTING AUTHORITY:	Ministry of Finance-CFCD	
REFERENCE No:	EuropeAid/136347/1H/SER/MK	
DELIVERABLE:	Regional Waste Management Plan for Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje regions SKOPJE REGION	
NO	TITLE	DATE
1	STUDY AREA	NOVEMBER 2015
Rev		SCALE
		1:150.000
COMPLET:	A project implemented by ENVIROPLAN S.A. and its consultant partners 	
DESIGNED BY:	Design Limited, Design expert	

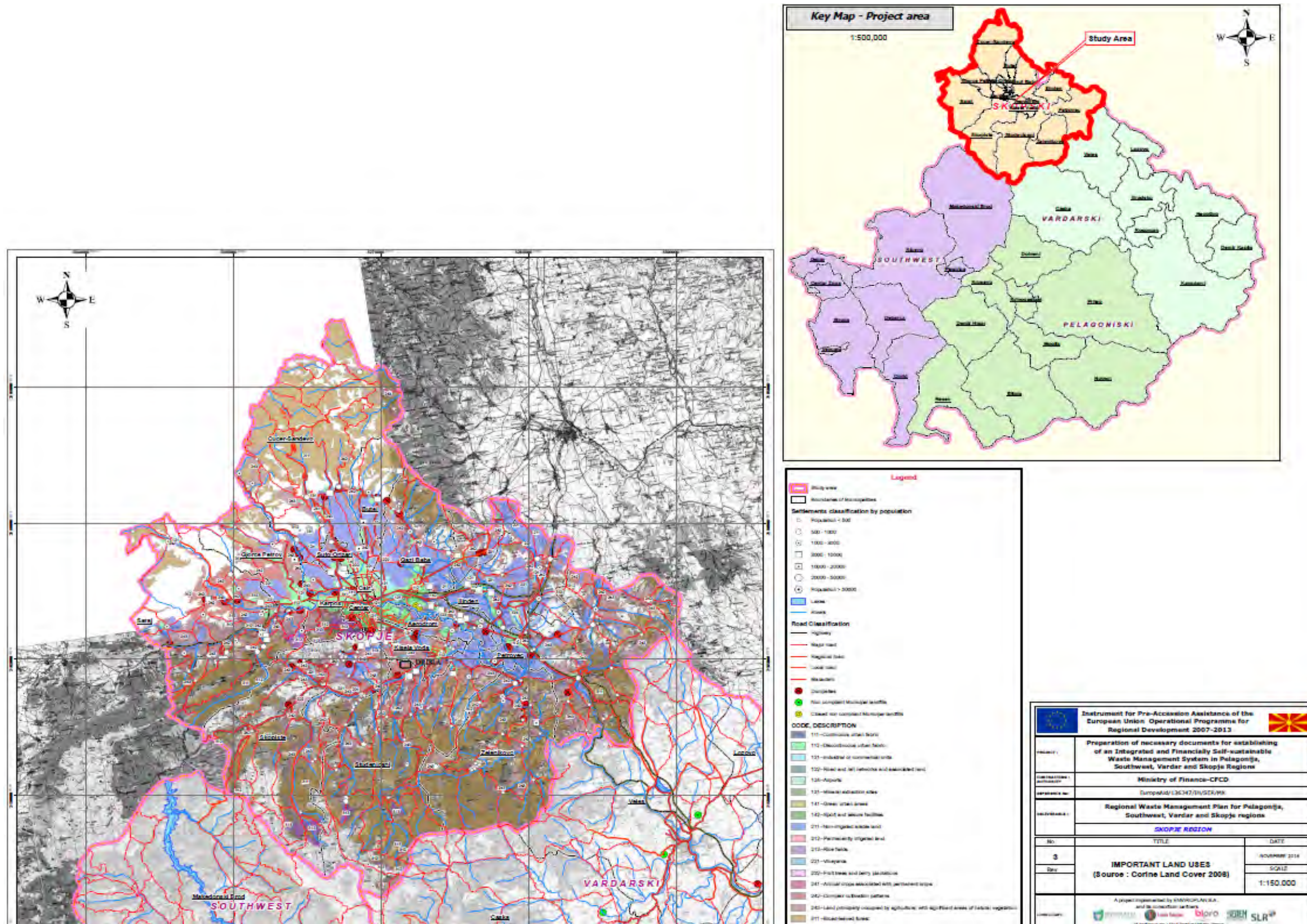
EMERALD NETWORK

Name	Site Code
Uroš	MS20001
Radika	MS20002
Čučur Niv	MS20003

POINTS OF INTEREST

Name	Site Code
1. Skopje Old Bazaar	MS20004
2. Skopje Old City	MS20005
3. Stone Bridge	MS20006
4. The cemetery of St. Kliment Ohridski	MS20007
5. The cemetery of St. Panteleimon	MS20008
6. The cemetery of St. Ivan Rilski	MS20009
7. The cemetery of St. Vasil	MS20010
8. The cemetery of St. Vasil (St. Vasilovski)	MS20011
9. The cemetery of St. Petar	MS20012
10. The cemetery of St. Petar (St. Petarovski)	MS20013
11. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20014
12. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20015
13. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20016
14. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20017
15. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20018
16. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20019
17. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20020
18. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20021
19. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20022
20. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20023
21. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20024
22. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20025
23. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20026
24. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20027
25. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20028
26. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20029
27. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20030
28. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20031
29. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20032
30. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20033
31. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20034
32. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20035
33. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20036
34. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20037
35. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20038
36. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20039
37. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20040
38. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20041
39. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20042
40. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20043
41. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20044
42. The cemetery of St. Ivan Rilski (St. Ivan Rilski)	MS20045

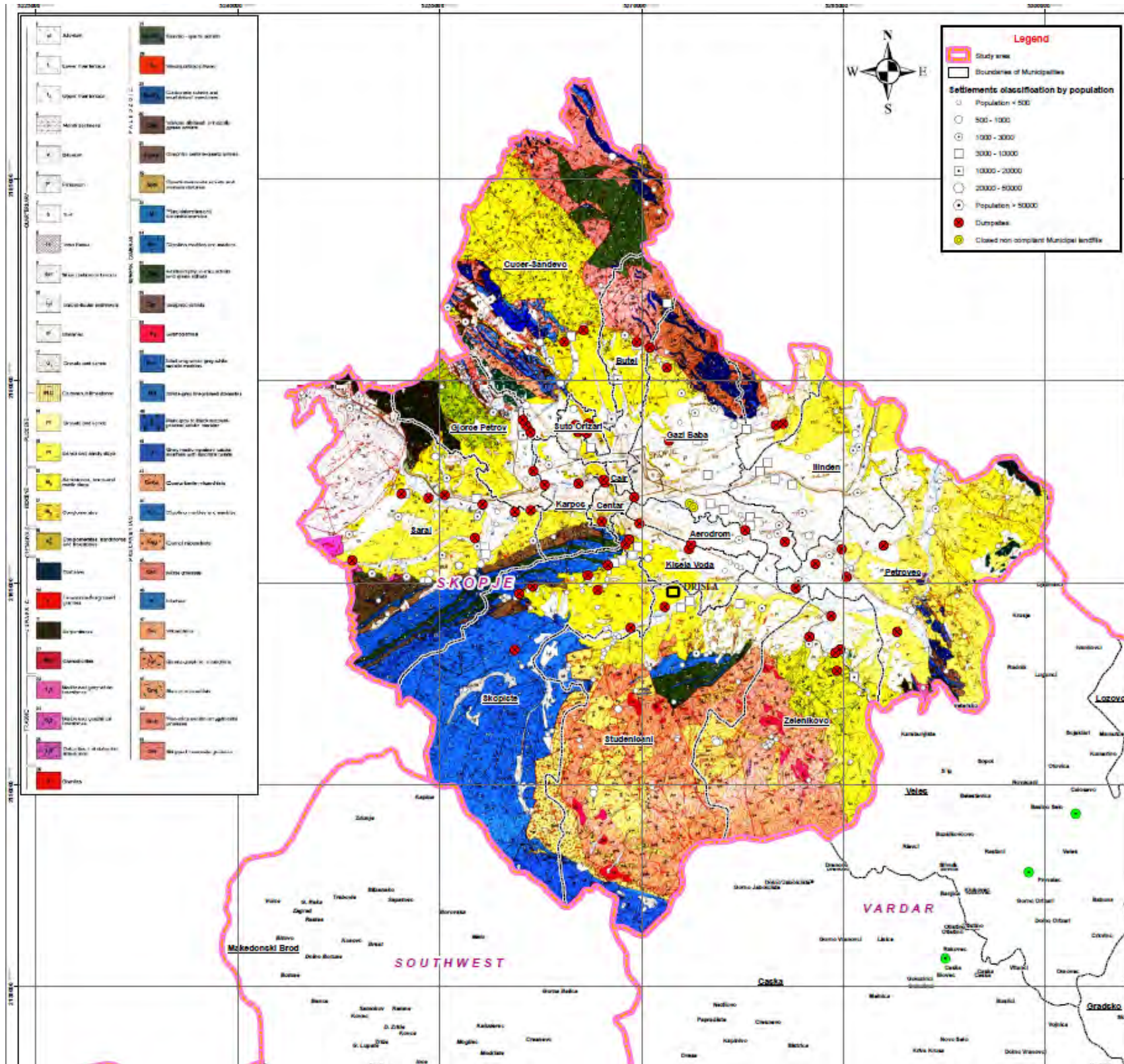
Instrument for Pre-Accession Assistance of the European Union Operational Programmes for Regional Development 2007-2013		
PROJECT:	Preparation of necessary documents for establishing of an Integrated and Financially Self-sustainable Waste Management System in Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje Regions	
CONTRACTING AUTHORITY:	Ministry of Finance-CPCD	
REFERENCE No:	EuropeAid/136347/ИH/SER/МК	
DELIVERABLE:	Regional Waste Management Plan for Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje regions	
SKOPJE REGION		
No:	TITLE	DATE
2	SIGNIFICANT / PROTECTED AREAS	NOVEMBER 2015
Rev:		SCALE
		1:150,000
A project implemented by ENVIROPLAN S.A. 		
PREPARED BY:	George Ljubo, Design expert	
CHECKED BY:	Olivera Tomovic, Team leader	
APPROVED BY:	Olivera Tomovic, Team leader	
The project is funded by the European Union.		

Instrument for Pre-Accession Assistance of the European Union - Operational Programme for Regional Development 2007-2013		
Project:	Preparation of necessary documents for establishing of an Integrated and Financially Self-sustainable Waste Management System in Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje Regions	
Implementing Authority:	Ministry of Finance-CFCD	
Reference No.:	European Aid/136347/ИH/SER/МК	
Beneficiaries:	Regional Waste Management Plan for Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje regions	
SKOPJE ANZOV		
No.:	TITLE	DATE
3	IMPORTANT LAND USES	NOVEMBER 2014
Dir:	(Source : Corine Land Cover 2006)	SCALE
		1:150,000
A project implemented by ENVIROPLAN S.A. and its consortium partners:		

„Подготовка на потребни документи за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Пелагониски, Југозападен, Вардарски и Скопски регион “(ЕuroreAid/136347/ИH/SER/МК)
Скопски регион – Писмо за намери - Прилог I

Instrument for Pre-Accession Assistance of the European Union Operational Programme for Regional Development 2007-2013		
PROJECT:	Preparation of necessary documents for establishing of an Integrated and Financially Self-sustainable Waste Management System in Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje regions	
CONTRACTING AUTHORITY:	Ministry of Finance-CPCD	
REFERENCE No.:	EuropeAid/136347/ИH/SER/МК	
DELIVERABLE:	Regional Waste Management Plan for Pelagonija, Southwest, Vardar and Skopje regions SKOPJE REGION	
No	TITLE	DATE
5	GEOLOGICAL MAP	NOVEMBER 2016
Rev		SCALE
		1:150.000
A project implemented by ENVIROPLAN S.A. and its consortium partners 		
COORDINATOR:	ENVIROPLAN S.A. 1000 Skopje, Macedonia Tel: +381 21 622 2279, Fax: +381 21 622 2274, Email: info@enviroplan.mk Regional Office, Sava Karamirova No. 1-2, 1000 Skopje, M.K. +381 21 220487, Fax: +381 21 220487	
DESIGNED BY:	Georgij Ljovic, Design team	
CHECKED BY:	Christina Trajkovska, Team leader	

ПРИЛОГ II:

Листа на проверка ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕ НА ПРОЕКТОТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Прашања што треба да се земат предвид	Да /Не /? / Несоодветно (NA) (N/A – доколку прашањето е Релевантно за конкретниот проект)	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да /Не /? - Зошто?
Краток опис на проектот: Описот е даден во писмото за намери		
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?	Не	Изградбата и работењето на проектот нема да предизвика физички (топографски) промени на местото каде се наоѓаат централната и локалните инсталации за управување со отпад. Не се предлага промена на водните тела.
2. Дали изградбата или работењето на проектот ќе се користат природните ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?	Не	Проектот нема да користи ресурси кои не се обновливи и кои се ретки. Функционирањето на депонијата ќе има потреба од материјал за покривање на почвата.
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, поставување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?	Не	Проектот опфаќа транспорт, складирање и постапување со неопасен комунален отпад и со посебни текови на отпад.
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?	Да	Проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата и фазата на работење, кој ќе се отстранува во самиот проект.
5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?	Да	Некои активности кои вклучуваат преработка и отстранување на отпадот ќе генерираат аеросоли, прашина, штетни супстанции, мириси, итн. Проектот предлага повеќе контролни мерки кои треба да се имплементираат согласно најдобрите достапни техники.
Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?	Да	Во текот на фазата на изградба и работење ќе има бучава и вибрации главно во рамките на парцелата на проектот. Најблиското населено место е оддалечено приближно 1 km и се очекува ниско влијание.
6. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштање на загадувачки материји врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?	Не	При нормално работење на проектот ќе се имплементираат технички мерки за контрола на исцедокот, со што ќе се спречи можност од загадување на почвата и водата.
7. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или	Да	Главен ризик кој би можел да влијае врз човековото здравје или животната средина е

Прашања што треба да се земат предвид	Да /Не /? / Несоодветно (NA) (N/A – доколку прашањето е Релевантно за конкретниот проект)	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да /Не /? - Зошто?
работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?		нефункционирањето на системите за контрола на загадувањето (собирање и согорување на гасот, собирање и третман на исцедокот) и евентуалните пожари при активностите за отстранување на отпадот. Ќе бидат преземени мерки за спречување на овие ризици.
8. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?	Не	Проектот нема да доведе до големи социјални промени. Тој ќе го подобри квалитетот на животот преку подобро управување со отпадот и ќе отвори работни места во секторот.
9. Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?	Не	Не
10. Дали постојат области на или околу локалитетот кои се заштитени со меѓународното, националното или локалното законодавство поради нивните еколошки, пределски, културни или други вредности, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Нема влијание врз значајните и заштитени подрачја.
11. Дали постојат некои други области на или околу локалитетот кои се важни или чувствителни од еколошки аспект, како на пример водни живеалишта, водотеци или други водни тела, крајбрежна зона, планини, шуми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
12. Дали постојат некои други области на или околу локалитетот што ги користат заштитени, важни или чувствителни видови на фауна и флора, на пример размножување, гнездење, барање храна, одмор, презимување или преселба, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
13. Дали постојат копнени, крајбрежни, морски или подземни	Не	Не

Прашања што треба да се земат предвид	Да /Не /? / Несоодветно (NA) (N/A – доколку прашањето е Релевантно за конкретниот проект)	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да /Не /? - Зошто?
води на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?		
14. Дали постојат области или карактеристики од висока пределска или живописна вредност на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
Дали постојат области или објекти на или околу локалитетот што јавноста ги користи за пристап до рекреативни или други објекти, кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
15. Постојат ли патишта или објекти на или околу локацијата каде јавноста пристапувала или ги блокирала кои предизвикуваат еколошки проблеми кои би можеле да бидат засегнати?	Да	Не. Депонијата Дрисла веќе постои во областа на истражуваното подрачје.
16. Дали проектот на локација каде постои веројатност да биде видлив за голем број на луѓе?	Да	Да. Централната постројка за управување со отпад ќе биде изградена на соодветен начин со цел да се намали влијанието и да се ублажи оптичкото ниво од патот и блиските населени места.
17. Дали постојат реони или карактеристики од историска или културна важност на или околу локалитетот што би биле засегнати од проектот?	Не	Во близина на локацијата нема археолошка локација или споменик на културата.
18. Дали проектот е лоциран на празен простор (на кој никогаш немало градба), со што ќе дојде до загуба на празно („гринфилд“) земјиште?	Не	Истражуваното подрачје се наоѓа на постоечката депонија Дрисла.
19. Дали во моментот има некои употреби на земјиштето на или околу локацијата (на пр. За живеалишта, градини, друг приватен имот, индустрија, трговија, рекреација, отворени јавни површини, објекти во заедницата, земјоделе, шумарство, туризам, рударство или каменоломи) што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
20. Дали постојат планови за идни употреби на земјиштето на или	Не	Не

Прашања што треба да се земат предвид	Да /Не /? / Несоодветно (NA) (N/A – доколку прашањето е Релевантно за конкретниот проект)	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да /Не /? - Зошто?
околу локацијата што би можеле да бидат засегнати од проектот?		
21. Дали постојат области на или околу локалитетот што се густо населени или изградени, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Да	Општина Кисела Вода е на оддалеченост припл. 4 km од депонијата Дрисла.
22. Дали постојат области на или околу локалитетот што се зафатени од некои чувствителни употреби на земјиштето, на пример болници, училишта, верски објекти, објекти во заедницата, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
23. ? Дали постојат области на или околу локалитетот што содржат важни, висококвалитетни или оскудни ресурси како на пример подземни води, површински води шуми, земјоделско земјиште, рибници, туристички ресурси или минерали, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
24. Дали постојат области или околу локалитетот што се веќе предмет на загадување или на штети врз животната средина, на пример каде постојните законски стандарди за животна средина, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не
25. Дали местото каде е лоциран проектот е подложен на земјотреси, спуштање на земјиштето, лизгање на земјиштето, ерозија, поплави или екстремни/лоши климатски услови како на пример големи температурни разлики, магли, силни ветришта, а што би можеле да доведат до тоа проектот да предизвика еколошки проблеми?	Не	Не

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?				
1.1	Трајна или привремена промена на употребата на земјиштето, на земјишната покривка или на топографијата, вклучително и зголемување во интензитетот на употреба на земјиштето?	Не	Проектните активности нема да предизвикаат физички промени на пејзажот што вклучува промени во топографијата, сегашната употреба на земјиштето и на визуелните аспекти на подрачјето. Истражуваното подрачје е вклучено во постоечката депонија Дрисла.	Не. Ефектите од употребата на земјиштето ќе бидат ограничени на централните инсталации на локацијата.
1.2	Расчистување на постоечко земјиште, вегетација и градби?	Да	Вегетацијата на локацијата е деградирана и без никакви еколошки значење, поради постоењето на депонијата Дрисла. Расчистувањето на вегетација за време на земјени работи и се оценуваат со ниска и ретка вегетација.	Се очекува ограничена загуба на ретка вегетација, но не на загрозени или заштитени видови согласно националното или меѓународно законодавство.
1.3	Создавање на нови употреби на земјиштето?	Не	/	/
1.4	Предградежни испитувања, на пример ископ на дупки, тестирање на земјиштето?	Да	Ќе бидат спроведени стандардни геотехнички и хидрогеолошки истражувања.	Не.
1.5	Градежни работи?	Да	Градежните работи ќе влијаат врз топографијата во внатрешноста на границите на депонијата Дрисла.	Не. Градежните активности ќе бидат ограничени и ќе имаат краткотрајно влијание.
1.6	Работи на рушење?	Не	/	/
1.7	Привремени локации што се користат за градежни работи или за сместување на градежни работници?	Не	/	/
1.8	Надземни градби, објекти или земјени насипи кои вклучуваат линеарни, т.е. должински конструкции (далноводи, телефонски водови,	Да	. Само ископувањата за градби.	Не.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
	железничка инфраструктура, автопати), ископ на земја и пополнување со земја или ископи за објекти?			
1.9	Подземни работи кои вклучуваат рударски активности или изградба на тунел?	Не	/	/
1:10	Работи на култивирање на неплодно земјиште?	Не	/	/
1:11	Копање со багер?	Да	Проектот предвидува копање и рангирање за време на изградбата на депонијата и на инсталациите во централната постројка за управување со отпад.	Не се очекува значително влијание поради ограничениот обем на копањето.
1:12	Крајбрежни градби, на пр. Сидови крај море, пристаништа?	Не	/	/
1:13	Крајбрежни објекти?	Не	/	/
1:14	Процеси на производство?	Да	Проектот вклучува механички и биолошки третман на отпадот.	Не, со оглед на тоа дека ИСУЦО ќе користи повеќе мерки за ублажување кои ќе бидат имплементирани согласно најдобрите достапни техники.
1:15	Објекти за складирање на стоки и материјали?	Да	Во Инсталациите за централно управување со отпад ќе се складираат рециклабилните материјали и компостот. Текот на отпадот ќе биде привремено складиран во Претоварните станици.	Не, со оглед на тоа дека ИСУЦО ќе користи повеќе мерки за ублажување кои ќе бидат имплементирани согласно најдобрите достапни техники.
1:16	Постројки за третман или отстранување на цврст отпад или течни ефлуенти?	Да	Проектот предвидува третман на цврстиот отпад и негово отстранување. Сите отпадни води кои ќе бидат произведени за време на проектот ќе бидат собирани и со нив ќе се управува соодветно.	Не, со оглед на тоа дека ИСУЦО ќе користи повеќе мерки за ублажување кои ќе бидат имплементирани согласно најдобрите достапни техники.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да / Не / ?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1:17	Објекти за долгорочно сместување на работници?	Не	/	/
1:18	Нов копнен, железнички или поморски сообраќај за време на изградбата или работењето?	Не	Не	Не
1:19	. Нова копнена, железничка, воздухопловна, водна или друга транспортна инфраструктура вклучувајќи нови или изменети патишта и станици, пристаништа, аеродроми итн.?	Не	/	/
1:20	Затворање или пренасочување на посточеки транспортни патишта или инфраструктура, што доведува до промени на движењата во сообраќајот?	Не	/	/
1:21	Нови или пренасочени далноводи или цевководи?	Да	Постои потреба од нов далновод.	Не
1:22	Зафаќање на водите, изградба на брана, подводен канал, прегрупирање или други промени на хидрологијата на водотеци или аквифери?	Не	/	/
1:23	Премини преку водотеци?	Не	/	/
1:24	Црпење или трансфери на вода од подземни или површински води?	Не	/	/
1:25	Промени во водните тела или на површината на земјата кои влијаат врз одводот или истечните води?	Не	/	/
1:26	Транспорт на персонал или материјали за градба, работење или затворање на објект?	Да	Очекуван е транспорт на работници, материјали и отпад во сите фази на проектот.	Не. Не се очекува транспортот на отпад значајно да го зголеми сообраќајот во регионот.
1:27	Долгорочна демонтажа или затворање на инсталација или работи на враќање во задоволителна состојба?	Не	/	/

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
1:28	? Тековна активност за време на затворањето којшто би можела да има влијание врз животната средина?	Не	/	/
1:29	Прилив на луѓе во одредена област било повремено било трајно?	Не	/	/
1:30	Внесување на туѓи (надворешни) видови?	Не	/	/
1:31	Губење на автохтони видови или генетска разновидност?	Не	/	/
1:32	Некои други активности?	Не	/	/
2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?				
2.1	Земјиште, особено неуредено или земјоделско земјиште?	Не	Истражуваното подрачје е во границите на постоечката депонија Дрисла.	
2.2	Вода?	Да	Водата ќе се користи за миење, компостирање и за санитарни цели.	Не. ИСУЦО не бара значителна потрошувачка на вода.
2.3	Минерали?	Не	/	/
2.4	Агрегати (песок, чакал, дробен камен)?	Да	За имплементацијата на проектот (ИСУЦО и рехабилитација на нестандартни општински и диви депонии) потребно е одредено количество на агрегати. За време на работењето ќе се употребува мало количество на агрегати.	Не.
2.5	Шуми и дрвја?	Не	/	/
2.6	Енергенси, вклучително електрична енергија и горива?	Да	Горивото е неопходно за опремата и возилата. Постои потреба од изградба на трансформатор за снабдување со струја затоа што на местото нема електрична енергија пред врската со далноводите. Проектот сам за себе ќе произведува струја.	Не, поради целта на инсталацијата и видовите на технологија кои се користат.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да / Не / ?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
2.7	Други ресурси?	Да	За работата на депонијата, потребно ќе биде покривање со почва. Дел од овој материјал ќе се произведува во фазата на изградба. Можно е дел од материјалите да бидат обезбедени од надвор.	Не
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, поставување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?				
3.1	Дали проектот ќе опфати употреба на супстанции или материјали што се опасни или токсични по човековото здравје или животната средина (флора, фауна, водоснабдување)?	Не	Не	/
3.2	Дали проектот ќе резултира со промени во појавата на болести или ќе ги засегне векторите на болеста (на пр. болести што се пренесуваат преку инсекти или вода)?	Не	Акумулираниот отпад може да привлече извори на болести (кои ги пренесуваат штетници или птици или како резултат на нетретиран исцедок).	Не. Проектот ќе вклучува повеќе технички и оперативни мерки за да се спречат несакани ефекти со изворите на болести.
3.3	Дали проектот ќе има влијание врз добросостојбата на луѓето, на пример преку промена на животните услови?	Да	Проектот ќе го подобри квалитетот на живот преку подобро управување со отпад.	Да, воведувањето на Интегриран систем за управување со отпад ќе има значително позитивно влијание на условите за живот на луѓето како и на животната средина.
3.4	Дали постојат некои особено вулнерабилни групи на луѓе кои би можеле да бидат засегнати од проектот, на пр. Болнички пациенти, стари лица?	Не	/	/
3.5	Некои други причини?	Не	/	/
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?				
4.1	Јаловина или рударски отпад?	Не	/	/
4.2	Комунален отпад (отпад од домаќинства или комерцијален отпад)?	Да	За време на изградбата и работата ќе се создава комунален отпад поради присуството на работници на локацијата.	Не. Целта на проектот е воведување на интегриран систем за управување со отпад кој ќе го земе предвид

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
				соодветното управување со секаков отпад поврзан со проектот.
4.3	Опасен или токсичен отпад (вклучувајќи радиоактивен отпад)?	Не	Не	/
4.4	Друг отпад од индустриски процеси?	Не	Не	Не
4.5	Вишок на производи?	Не	/	/
4.6	Мил од отпадни води или други видови мил од третман на ефлуент?	Да	Во оперативната фаза на ИСУЦО, процесот на третирање на отпадот ќе создава исцедок и отпадна вода.	Не. Талогот од постројката за третман редовно ќе се отстранува и истиот ќе се депонира на безбеден начин, најверојатно на депонијата.
4.7	Градежен шут или отпад од активности на рушење објекти?	Да	За време на градежната фаза ќе се создава градежен отпад.	Не. Нема да има значително влијание од создадениот градежен отпад.
4.8	Вишок (излишни) машини или опрема?	Не	/	/
4.9	Контаминирано земјиште или друг материјал?	Не	/	/
4:10	Отпад од земјоделски активности?	Не	/	/
4:11	Некој друг цврст отпад?	Не	/	/
5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?				
5.1	Емисии од согорување на фосилни горива од стационарни или мобилни извори?	Да	Нема да има емисии од стационарни извори. Емисии ќе има од подвижните извори (возила за транспорт на материјали во градежната фаза и превоз на отпадот во оперативната фаза на проектот).	Не.
5.2	Емисии од производни процеси?	Да	<u>МБТ/ИПМ</u> : Главните емисии во воздухот од механичкиот пред-третман на отпадот во МБТ и ИПМ ќе бидат честички, мириси, биаеросоли и прашина. <u>Биолошки третман</u> (биосушење): Главните емисии во воздухот од	Не. Ќе се врши соодветно третирање на емисиите.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
			<p>биолошкиот третман ќе бидат H₂S, CO₂, биаеросоли, честички и мириси.</p> <p><u>Биолошки третман</u> (Компостирање): Главните емисии од компостирањето ќе бидат H₂S, CO₂, биаеросоли, честички и мириси.</p> <p><u>Депонија</u>: Депониите за комунален цврст отпад се извор на депониски гас што е резултат на анаеробното распаѓање на органските материјали и се состои главно од CO₂ и CH₄, кои се главни стакленички гасови. Исто така, за време на работењето на депонијата може да настане прашина како резултат на дневните процедури за покривање.</p> <p><u>Претоварни станици</u>: Мала количина на прашина може да биде ослободена за време на истоварањето на отпадот во претоварните станици, но нема да има значајни влијанија. Влијанијата од ПС заради можните мириси е многу ниско.</p>	
5.3	Емисии од постапки со материјали што вклучуваат чување или транспорт?	Да	При транспортот на материјалите во градежната фаза како и за време на транспортот на отпадот во оперативната фаза ќе се емитуваат честички и издувни гасови.	Не. Емисиите во воздухот ќе бидат краткотрајни (за време на изградбата) и ограничени за време на работењето.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
5.4	Емисии од градежни активности вклучувајќи го и погонот и опремата?	Да	Очекувани се емисии во воздухот од градежната опрема и транспортните возила.	Не. Влијанието ќе биде кратко и незначително.
5.5	Прашина или миризби од постапувањето со материјали вклучувајќи и градежни материјали, отпадни води и отпад?	Да	Да. Прашина и мирис ќе бидат ослободени при собирањето и транспортот на отпадот, механичкиот третман, биолошкиот третман, рециклирањето, компостирањето итн.	Не. Проектот предвидува соодветни мерки за спречување на овие емисии (како што се филтри за прашина и друга слична технологија).
5.6	Емисии од инцинерација на отпад?	Не	Не	Не
5.7	Емисии од горење на отпад на отворен простор (на пр. искинати материјали, градежен шут)?	Не	Не	Не
5.8	Емисии од некои други извори?	Не	Не	Не
6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?				
6.1	Од работењето на опремата, на пример мотори, вентилациска постројка, дробилки?	Да	Бучава и вибрации ќе бидат произведени од работењето на опремата за утовар, дробилките, сепараторите за воздух, системите за дезодорација/отпрашување, подвижните ленти, машините за балирање, сообраќајот на камиони за истовар на остатоци во депонијата, а исто така и од набивањето на остатоците, прекривањето на отпадот и други земјени активности.	Не. Инсталацијата за централно управување со отпадот ќе се наоѓа на постоечките објекти од депонијата Дрисла. Ефектот од бучавата и вибрациите може да се смета за незначителен.
6.2	Од индустриски или слични процеси?	Да	Инсталации за централно управување со отпад се слични на индустриските инсталации. За време на нивната работа ќе се произведува бучава и вибрации.	Не
6.3	Од градежни работи или работи на рушење?	Да	Во фазата на изградба ќе се генерираат бучава и вибрации.	Не
6.4	Од експлозии или натрупување?	Не	/	/

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
6.5	Од градежни активности или сообраќај во функција на работата?	Да	Поради транспорт на материјали и инертен отпад.	Не
6.6	Од системи за осветлување или разладување?	Не	/	/
6.7	Од извори на електромагнетно зрачење (да се земат предвид влијанијата врз блиската чувствителна опрема и врз луѓето)?	Не	/	/
6.8	Од некои други извори?	Не	/	/
7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштање на загадувачки материи врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?				
7.1	Од постапување со, чување, употреба или пролевање на опасни или токсични материјали?	Не	Проектот вклучува преработка и отстранување на неопасен комунален отпад.	Не, ќе се имплементира сет мерки за да се спречи евентуалното загадување на почвата и водата.
7.2	Од испуштање на отпадни води или други ефлуенти (третираны или нетретираны) во вода или во земја?	Да	Проектот ќе генерира отпадни води/исцедок, кои ќе бидат собирани и третирани во централната пречистителна станица за отпадни води. Реципиентот сè уште не е познат.	Не. Отпадните води ќе бидат соодветно третирани пред истите да бидат испуштени во реципиентот.
7.3	Преку таложење на загадувачки материи емитирани во воздухот на земја или во вода?	Не	/	/
7.4	Од некои други извори?	Не	/	/
7.5	Дали постои ризик од долготрајна акумулација на загадувачки материи во животната средина од овие извори?	Не	/	/
8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?				
8.1	Од експлозии, прелевања, пожари итн.; од чување, постапување со, употреба или производство на опасни или токсични супстанции?	Да	. Депонискиот биогаз е запаллив и во одредени услови, експлозивен. Биогазот од анаеробна дигестија е исто така запаллив. Исто така, дел од рециклабилниот отпад или производи	Не. Ќе бидат преземени сите параметри и превентивни мерки.

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
			(пр. Гориво добиено од остатоци) може да биде запаллив.	
8.2	Од настани надвор од границите на вообичаената заштита на животната средина, на пр. откажување на системите за контрола на загадувањето?	Не	/	/
8.3	Од некои други причини?	Не	/	/
8.4	Дали проектот би можел да биде засегнат од природни катастрофи кои предизвикуваат штети врз животната средина (на пр. поплави, земјотреси, лизгање на земјиште итн.)?	Да	Можно е постројките да бидат засегнати од земјотреси.	Не.. Инсталациите ќе бидат изградени согласно барањата утврдени во законската рамка.
9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?				
9.1	Промени во големината, возраста, структурата на населението, социјалните групи итн.?	Не	/	/
9.2	Преку преселба на луѓе или рушење на домови или населби или на објекти во населбите, на пример училишта, болници, социјални установи?	Не	/	/
9.3	Преку населување на нови жители или создавање на нови населби?	Не	/	/
9.4	Преку упатување на поголеми барања до локалните установи или служби, на пример во врска со домувањето, образованието, здравството?	Не	Ќе се користи локална работна сила.	Не.
9.5	Преку создавање на нови работни места за време на изградбата или работењето или предизвикување појава на губење на работни места со последици по невработеноста и економијата?	Да	Се очекува проектот да отвори нови работни места во фазите на изградба и работа што ќе има позитивно влијание врз локалното население.	Директниот ефект може да биде ограничен, но индиректниот ефект може да биде извонреден.
9.6	Некои други причини?	Не	/	/
Прашање: Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?				

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.1	Дали проектот ќе доведе до притисок за последователен развој кој би можел да има значително влијание врз животната средина, како на пример поголем број живеалишта, нови патишта, нови помошни индустрии или установи?	Не	/	/
10.2	Дали проектот ќе доведе до создавање на помошни установи или до развој поттикнат од проектот кои би можеле да имаат влијание врз животната средина, како на пример: <ul style="list-style-type: none">• Помошна инфраструктура (патишта, снабдување со електрична енергија, третман на отпад или отпадни води итн.)• Изградба на живеалишта• Екстрактивни индустриски дејности• Дејности на снабдување• Други?	Не	/	/
10.3	Дали проектот ќе доведе до грижа за локацијата по престанокот на работата на инсталацијата којашто би можела да има влијание врз животната средина?	Да	Откако ќе биде затворена, депонијата ќе треба да биде рехабилитирана и мониторирана за да се спречат евентуалните негативни влијанија врз животната средина, како што се истурање на исцедокот и миграција на депонискиот гас.	Не. Затворањето и последователните активности во однос на депонијата ќе бидат предмет на посебен проект.
10.4	Дали проектот ќе постави преседан за идни случувања?	Да	Да. Ова е еколошки и развоен проект, кој ќе послужи како пример за други слични проекти (пр. Управување со отпадни води, итн.)	

Бр.	Прашања што треба да се земат предвид во определување на обемот на ОВЖС?	Да /Не /?	Кои карактеристики од проектното опкружување би можеле да бидат засегнати и како?	Дали постои веројатност ефектот да биде значаен? Зошто?
10.5	Дали проектот ќе има кумулативни ефекти поради близината до други постоечки или планирани проекти со слични влијанија?	Да	Изградбата на Инсталации за централно управување со отпад има позитивно влијание врз животната средина што се должи на рехабилитацијата на нестандардната општинска депонија што се наоѓа веднаш до нив, а исто така и на затворањето и рехабилитацијата на нестандардните општински и диви депонии.	Не. Состојбите во животната средина ќе бидат подобрени со затворање на нестандардните општински и диви депонии. Управувањето со отпад ќе биде организирано во согласност со националните и регулативите на ЕУ.